

La Festa a Llotja

donar un tractament, que no resisteix els
quants, ni altres indumentaries més fàcils
de resistir.

Y bé: io haig de complimentarvos en nom

LA CIRCULACIÓ INTERIOR A BARCELONA

Els tramvies

Lo que han costat els de l'Anònima y els de la General-Transport de passatgers a l'any 1910. Com se'n van els diners de Barcelona. Encara s'hi es a temps per municipalitzar els tramvies

Tramvies motors.	Anònima	194
	General	99
Remolcs	Anònima	55
	General	41
	TOTAL	389

El capital present de la Companyia està format per 110.000 accions de 100 francs nominals cada una. Per cada 10 accions hi ha una part de fundador o sigui 11.000 parts. Capitalitzades aquestes parts al 4 1/2 per 100 per lo que han cobrat a l'any 1910 (o sigui 18.75 francs cada una), representen un valor de 416.625 francs una, y totes plegades 4.582.875 francs.

La Companyia té en circulació dues sèries d'obligacions: la primera de 22 mil i la segona de 12 mil, formant un total de 34 mil obligacions a 500 francs cada una, amb un valor total de 17 milions de pessetes. No obstant, com que ja n'ha amortitzat 1.750 y no conserva 9 mil en cartera, s'ha de rebaixar d'aquella xifra el valor nominal de les 10.750 obligacions, o sigui 5.375.000 francs, quedant un deute en circulació de 11.625.000 francs.

Així fa un capital efectiu en accions y obligacions de 22.625.000 francs. Encara que se n'hagués de pagar un poc més, l'empresa no resulta inabordable per l'Ajuntament de Barcelona.

No hem pogut averiguar quants passatgers ha transportat la Companyia en l'any 1910. Però no ens serà impossible calcular-ho. Per això ens serà útil el saber les pessetes que ha produït l'exploació. Aquí van les xifres que'ns ho diuen:

	Pessetes
Tramvies de Barcelona	5.053.799.85
Companyia General	1.982.717.57
Total	7.036.517.42

Com varem dir ara fa temps en un article que dedicàrem als tramvies, els bitllets que la Companyia despatxa a Barcelona, poden distribuir-se així: De cada 10 bitllets n'hi ha 6 de 10 cèntims, 2 de 15 cèntims, 1 de 20 cèntims y 1 de 50 cèntims. El terme mitjà del valor de cada bitllet queda a 0'13-5 pessetes, així es que per obtenir el rendiment abans esmentat ha haver de transportar la Companyia durant l'any 1910, uns 52.122.350 passatgers, sense comptar els que viatgen de franc.

Els que viatgen de franc solen viatjar més. Els empleats de la Companyia, tota mena d'agents de l'autoritat, els periodistes y de més persones provistes de passe de lliure circulació provoquen probablement un transport anual de vint milions de passatgers. Entre'ls que hi van de franc y els que hi van pagant, els tramvies de l'Anònima y de la General passen d'un cap de l'any a l'altre setanta dos milions de passatgers.

La Companyia fabrica pel seu compte una part de la força elèctrica que consumeix y segons tenim entès tracta de fabricar-la tota. L'altra força la compra a la Companyia Barcelonesa d'Electricitat. Doncs a l'any 1910 va consumir 8.034.198 kilowatts-hora dels que ne va haver de comprar 2.557.105. Relacionant aquestes xifres amb el càlcul de passatgers transportats resulta que per portar 100 homes de l'una banda a l'altra gasta avui la Companyia 11 kilowatts-hora.

La Companyia va millorant el subministre de força. Sembla que amb els nous cables d'alimentació, l'instal·lació de l'estació-sucursal de l'Ensenya y l'entrada en servei dels dos grups elèctrics se gasta menys força tot y augmentant el servei. Així es que en l'any 1910 els kilowatts recorreguts per cotxe s'han augmentat en 523.798 kilowatts o sigui en un 4 0/0, y en canvi, s'han gastat 275.760 kilowatts-hora menys.

Se pot calcular que a Barcelona un kilowatt-hora costa uns 12 cèntims. Aquest és el preu que s'hi fixava en el projecte del Metropolità. Doncs si es així resulta que'l transport de 100 passatgers en els nostres tramvies, costa aproximadament una pesseta de elèctricitat.

Aquestes Companyies de tramvies tenen en canvi tot el seu capital a l'estranger. Algunes infelices de Barcelona va comprar obligacions, no gaires, de la darrera emissió, però no l'hi donen més que'l 4 0/0, mentre que l'accionista belga, anglès o alemany cobra el 8 0/0 y encara'n passa. Els catalans som així.

Podria saberse aont van a parar aquests set milions de pessetes que produïx a l'any l'exploació dels tramvies de l'Anònima y de la General de Barcelona? Intentarem averiguar-ho.

El fluid elèctric consumit a raó de 12 cèntims el kilowatt-hora haurà costat a la Companyia uns 964 mil pessetes. Encara'n

queden sis milions setanta dos mil quatre-cents trenta quatre. Els beneficis que reconeix la Companyia no pugen més que unes pessetes 1.890.896 al canvi del 8 0/0 de perduda per ferne francs. En què s'han gastat les altres 4.181.538 pessetes? En obres, material y personal.

De tot això n'haurà quedat a Barcelona lo que hagin cobrat els treballadors y lo que hagi costat el material d'obra comprat aquí. Queden també arbitris, impostos y reparacions del material. Lo demás se'n va a l'estranger.

El carbó que consumeix la fàbrica d'electricitat, les màquines y material fixo, així com alguns dels cotxes-motors se compren a l'estranger. Un xifre de la seva totalitat els beneficis de la Companyia, així com una bona part de les despeses generals. Tot això no baixaria de tres milions de pessetes que d'un cap a l'altre d'any se'n va de Barcelona per no tornar. Y si per cas tornen es pitjor, perquè amb els instal·lats noves línies y s'obren noves ferides per on s'escola la nostra riquesa.

IV

Encara s'hi es a temps a municipalitzar els tramvies. Ja que'ls rics de la nostra terra han demostrat tan absoluta ineptitud que se'ns desentenen de tallar cupons al 4 0/0 i tantes abandonen als estrangers els negocis que com aquest dels tramvies li produïxien més del 8 0/0 a l'accionista, es precs que'l Municipi se capdici ràpidament per nacionalitzar semblant font de riquesa.

Així's porta a puntualitzar millor el compte de capital. Hem dit que entre accions y obligacions la Companyia tenia en circulació 22.625.000 francs. Sembla estrany que així pugi més que'l compte de primer establiment de l'empresa, excedint-lo en 2.032.312 francs. Doncs encara hi ha més. Com que'ls beneficis ho permeten, la Companyia ha aprofitat 750.000 francs de material y un milió 291.000 francs del primer establiment, per lo que sumades aquestes partides a l'anterior excés el fan pujar a 4.073.312 francs. Així si auit, repensant-se, no van agafar el tren, lo qual no sabem, ni ens interessa. Sembla que hi ha'l propòsit d'escrivir en canelejas dient que aquells senyors no representen més que a la colla de la fam, ja que no obtingueren més que una infima part dels vots dels regidors presents en Consistori, quan va elegrise la comissió.

Com que l'Ajuntament no més hauria de de comprar la línia, les estacions y el material mòbil, deixant de banda totes les existències en valors negociables y en moneda, podria rebaixar tot aquest sobrant de les obligacions, amortitzant-les immediatament una suma equivalent a l'import d'aquelles existències. El rest del deute de 11.625.000 francs no passaria gaire de 7 milions n'hi hauria prou amb estampillat convertint-lo en deute municipal al 4 0/0 sense canviar els títuls actuals.

El capital en accions s'hauria de comprar. Avui les accions de 100 francs se còsien a 161 francs, així es que per comprar tot aquest capital a la borsa de Brussel·les s'hauria de menestar una suma de 17.710.000 francs. Fins contanhio així l'Ajuntament de Barcelona compraria per 25 milions de francs el 61 kilòmetres de línia, les estacions y el material mòbil de la Companyia de Tramvies de Barcelona y de la General. Havent produït a l'any 1910 beneficis líquids per 1.750.830'06 francs encara oblidaria un interès del 7 0/0 anual.

Un Ajuntament resolt a usar tots els recursos que li ofereix la llei no hauria de pagar dels tramvies una quantitat més grossa que l'esmentada. Lo que hi ha es que com més esperi més li costarà aquesta compra. A primers de març de l'any corrent les accions valien 154 francs, al 23 d'abril ja's còsien a 158'75, ara se paguen a 161. Com no seria així? Tinguis en compte que als accionistes se'ls hi acaben de repartir els beneficis de 1910 a raó del 8'25 0/0 després de destinar encara 62.227 francs a fomentar la reserva de capital y 267.000 francs a augmentar el fons d'amortissament de la línia.

Encara s'hi es a temps, encara hi ha negoci. Els tramvies de Barcelona ofereixen un marge d'augment de producció considerable perquè'ls 100 milions de passatgers que entre aquestes dues línies y les altres transporten poden arribar a 200 milions sense excedir de lo que produïxien en altres poblacions semblants a la nostra. Y aquí aont cada passatger deixa un benefici net de 2 cèntims y mitg a la Companyia, benefici que serà més gran com més augmenti la circulació, el negoci dels tramvies encara ha d'entrar en el període de la seva més gran prosperitat.

ODISSEUS

CONFERENCIES CULTURALS DE L'A. E. P.

En Guerra Junquero a Barcelona

Es lo més probable que la present setmana estigui a Barcelona el gran poeta hispanista, Guerra Junquero. Així se desprèn del telegrama que ha rebut l'excelent escriptor y conegut fusell don Ignasi de L. Ribera y Rovira.

Aquest, aprofitant la circumstància de trobar aquests dies en nostra capital, el que fou què de l'element civil en la revolució que portà en el país ve'l canvi de règim, don Américo Lopes d'Oliveira, domini'l proper dijous dia 11, a les deu de la nit, la seva conferència sobre «Les primeres lleis de la República».

L'importància del tema y el tenor promesa l'assistència a ella, el senyor Lopes, fan esperar que serà un èxit la conferència del senyor Ribera y que's veurà plena la sala d'actes de l'entitat del carrer del Carme, número 30.

Tindrem al corrent a nostres llegidors de la vinyuda den Guerra Junquero.

Per la seva part, la Secció d'Estudis Socials de l'Ateneu, prestant homenatge a la nació veia, ha aplaats la sessió que tenia senyalada per al pròxim dijous.

ESTADÍSTIQUES

L'increment de la criminalitat

En els darrers temps la criminalitat ha experimentat un increment progressiu a quasi tot arreu del món. Se tracta d'un fet general, que no pot ser atribuït racionalment a causes locals, com han volgut fer alguns seclars, dient, per exemple, que a França es l'escola laica la culpable de l'increment esmentat.

Estadístiques angleses recents acusen també en el Regne Unit un augment progressiu de la criminalitat a partir de 1899. Però així com en altres països l'augment més fort es en els delictes contra les persones, al Regne Unit es en els delictes contra la propietat.

En els anys 1899-1903 hi hagué 169.497 delictes anuals per cada 100.000 habitants; en els anys 1904-1908 pujà la proporció a 179.47, y en l'any 1909 ha arribat a 187.79.

Les precedents xifres estan extretes de les estadístiques oficials que acaba de publicar el «Home Office», o ministeri de l'Interior d'Anglaterra.

Convé dir que l'increment de la criminalitat en les diferents nacions existeix en quant a les últimes dècades. En temps anteriors, la xifra de la criminalitat era molt més forta que ara.

Per Cà la Ciutat se diu...

Que ahir el marquès de Mariano, va llevarse tranquil·lament, com cada dia. Qui mal no fa, mal no pensa, y, naturalment, l'home aquell que para no fer res, no fa ni mal, tampoc pensa res, ni mal tan sols.

Però heusaquí que quan prou feines havia acabat de vestir-se, amb aprofit empleat municipal, el senyor B., que cobrant del Municipi presta servei al domicili particular de l'alcalde, se li acosta avent y li dona la greu notícia.

—Senyor marquès, senyor marquès, la premsa s'urt indignada per la conducta de vostè! —feia'l senyor B., contristat, després d'haver llegit els diaris.

—Y què, y què? —preguntava'l batlle, sense sapiguer a què atribuïa l'indignació dels diaris.

El senyor B. va explicar-li. Allò de que no anés als Jocs Florals, tot hom ho veia amb mals ulls. Tothom ho condemnava.

—Però que no ho saben—replicava'l marquès—que jo no vaig enlloc?

—Tothom ho sab, sí, marquès, tothom ho sab que vostè no va enlloc, però què vol fer-hi?

Hi hagué una pausa. Després, entre arcade y criant municipal, s'acordà per unanimitat que'l primer aniria als Jocs Florals, y el segon, Ferrer Bittini, va entregar a l'alcalde un paperet escrit, que deia: «Comensa la festa».

Que encara no se sab quan la colla den Pallot municipal, marxarà a Madrid. Ha lo que sumades aquestes partides a l'anterior excés el fan pujar a 4.073.312 francs. Així si auit, repensant-se, no van agafar el tren, lo qual no sabem, ni ens interessa. Sembla que hi ha'l propòsit d'escrivir en canelejas dient que aquells senyors no representen més que a la colla de la fam, ja que no obtingueren més que una infima part dels vots dels regidors presents en Consistori, quan va elegrise la comissió.

Que'l senyor Serrachera, la està tip y re tip d'això de les discordies entre'l individu de la majoria que, nominalment, dirigeix. Hi ha qui li atribueix el propòsit de renunciar l'acta.

No serà tant!

Que don Emilià Iglesias, després d'haver llenat una excomunión contra en Lladó, ara se avé a parlar junt amb aquest en un miting, perquè la massa del partit ha fet pressió en pro den Lladó y en contra den Serrachera y en Mir, els quals, segons els comentaris, ni poden presentar-se a la «Casa del Poble».

Sembla que fins en Pich s'ha fet l'ladonista. Y es per aquest mèrit, que quatre empleats de casa seva li organisen un homenatge.

Per haver-se fet l'ladonista y per haver votat, en la Diputació, contra la proposta de demanar al Govern que aixequés la suspensió de garanties.

Perquè tant una cosa com l'altra, són orgull de tot bon ferrocarrilista.

EL PALAU DE LA GENERALITAT

Conferencia

Sr. Puig y Cadafalch

Ahí, a les onze del matí, un gran nombre d'arquitectes joves, literats, polítics, patriotes y amics de velles històries anaven a escoltar a les sales de la vella Audiencia del Palau de la Generalitat, que havia començat en la seva conferència del dia 30 de abril, el senyor Puig y Cadafalch.

El president de la Diputació, senyor Prat de la Ribera, estava barrejat entre'l oients; també hi em'l nostre amic Antoni Suñol. De literats en vegegrem de vells, de joves, de Noris Oller al poeta Carner. En Perdomorans seguia amb gran interès la conferència y alguns senyors corrien també adreces entre'l trolle de la gentada.

Està acabant d'imprimir el magnífic treball que han escrit per l'Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, volum de 1909-10, els senyors Puig y Cadafalch y M. Per y Sns. En el trobaran els nostres llegidors a qui interessi més aquesta història, els documents que, ordenats cronològicament, fixen l'història d'aquella casa.

La conferència era com un avant-goût que donava'l senyor Puig y Cadafalch, en presència de les sales, compartiments y de més detalls de rajoles, portes y divisions històriques.

A l'entorn del primer nucli del Palau, ahir poguerem seguir amb els nostres ulls com, després de comprades les velles construccions jueves de la plaça de Sant Jaume y altres del carrer de Sant Honorat y de la devallada de Santa Eulària, s'hi afegien el cos de la fatxada y el de la banda de tramontana.

En una de les sales de l'antiga Audiencia, ens explicà'l senyor Puig l'història dels retrats de reis que abans la decoraven. La disputa originada per un primer intent de introduirhi reis arabs, la substitució d'aquests per reis goths, y el curós peratge que's feu per comprovar si eren rebedors, fou comèdia atractivament.

Allí mateix y en la sala del costat, se'ns varen mostrar els enrajolats de Talavera que s'han conservat fins ara a sota de les tarimes, amb un dibuix en colors que sembla un projecte de restauració. La decoració de les sales amb quatre tapissos comprats a una família de Tortosa y amb altres vuit que s'encarregaren de nou, sobre cartons començats a l'estranger, cartons que pertanyen a la col·lecció ara incompleta, per haver-se descobert el senyor Utrillo una altra d'igual en el Palau de la Duquesa de Denia, dona peu al senyor Puig per a notar com l'ambient català se provincialitzava cercant a Brussel·les y en altres llocs la realització d'un art que havia perdut a casa nostra el primordial esperit de la pròpia concepció.

Després passàrem tots a la sala de Sant Jordi, que dona a la plaça de Sant Jaume, sala que havia sigut la capella gran del Palau de la Diputació. Aquella part de la casa fou projectada y dirigida pel mestre Blay, arquitecte, nom que torna a aparèixer després d'haver quedat oblidat en tot l'Edat Mitja.

A l'any 1695, si mal no recordem, se havien d'arrencar les obres que no's donaven per concurs a mestre Jeroni, que se oferia a ferles per 19.500 y pïco de lliures catalanes, perquè la Diputació y els pïcos provenen que's podia fer per menys de 21.000 y pïco, havent-se concedit al que donava mostres de poder fer-ho millor.

Un incident curiós dona idea de lo molt que havia caigut ja'l prestigi de la Generalitat en aquella època en que per l'opulència de la representació en un gran Palau y per la pròpia llousa en documents miraven els diputats de conservar-la forsa que gradualment havia perdut. El Virrei sospita que la Generalitat construïx aquella fabrica amb intent de fortificació y en nom del rei fa parar les obres y no hi ha més remei que enviar una Comissió a Madrid per a convèncer al rei, en un d'aquells viatges que després s'han repetit tan sovint.

Aquesta banda del Palau de la Generalitat representa a Catalunya aquell moment de retrocediment de l'art que va seguir a la primera empenya del Renaixement. Al centre d'Espanya Herran feia l'Alcalzar de Toledo y l'Escorial y a Catalunya mestre Blay revelava en l'obra de la Seu de Tarragona y en la Generalitat. S'havien resuscitat les formes y els llibres de l'art antec, però'l llibre ho dominaven tot y el record del Virrei seguit pel's Vignola y altres produïa aquests resultats de pobresa d'imaginació que's revelen per exemple en la fatxada del carrer de Sant Honorat. Per molt temps el gust o la pobresa del gust de l'època feia fixar als visitants en l'obra del s'adonessin tan sols de la joia arquitectònica que entre les seves fretes altes opria.

L'obra s'acabava cap a l'any 1630. Després, el senyor Puig, fixà documentalment de Sant Jordi que deuen haver desaparegut fins que de setpe els llibres catalans, la Diputació de Felip, que acabaren amb les lliures pintaven els projectes de joies y en canvi s'hi posaven els projectes de joies y en canvi pera demostrar que ja no més estaven per la guerra.

A l'acabar aquí la conferència, el senyor Puig y Cadafalch va escoltar aplauds de tots els oients que'l felicitaren per la serietat de l'investigació històrica y per l'amabilitat de la seva agradable causeria.

A QUARTA PLANA: Contra'l caciquisme igualat, l'Aplic de la Poble de Claramunt - Informació de Barcelona - Espectacles, Botllet comercial, y Anuncis.

Notes polítiques

Campaña revisionista

En el Teatre de la Marina de la Barceloneta, organitzat per la Comissió de la Campaña popular contra la llei de Jurisdiccions y per la reforma del Codi de Justicia Militar.

Varen fer ús de la paraula els senyors Cebás y Miranda, progressistes; Clausen, els professors racionalistes; Morales, per la feuerroixista; Compañeda, per la Juventut Socialista; l'Emilià Iglesias y el senyor Isart del mateix y amonad y convidat als presents a una manifestació que's projecta celebrar diumenge.

La concurrencia fou nombrosa y no hi hagué més que un petit incident degut a haver demanat la paraula un espectador que sequecava de que's són vicimes en la República Argentina els elements socials.

Nostre director, don Pere Corominas, excusà la seva presència a l'acte fent constar que ell sol o ajudat per elements de la Unió Federal Nacionalista Republicana, per la celebrats nombrosos actes amb la finalitat del celebrat ahir y que està disposat a pendre part en tots els que organisi la Conjunció republicana-socialista.

Viatges

Avui arribarà en aquesta ciutat el devot socialista. El seu viatge no està motivat per cap propaganda política, ni de partit. Ve tan sols a declarar en el judici contra en Posa, autor de l'atentat an en Maura.

El vuitè Congrés Internacional Cotoner

Arribada dels congressistes

Com estava anunciat, ahir matí arribaren en el rípid de Madrid els senyors que constitueixen el Comitè Internacional Cotoner, als que acompanyà el president de l'actual Congrés don Eduard Calvet.

Més tard, a les deu y cinc minuts, en tren especial arribaren la massa de congressistes, venint entre ells alguns senyors.

A esperar als que duraven aquesta setmana seran nostres hostes, acudiren a la estació de França els senyors Sixte Quintana y Bardeu Amengual, per la Cambra de Comerç; Lluís Sedó y Joaquim Aguilera, per F. del T. N.; Joan Par, president del Centre Cotoner; Verduguer y Calis, per la E. de A. l'oner; J. B. Tattersall, del Comitè Internacional que ja estava a Barcelona; Rold Armengol, diputat provincial, y els senyors Tarragó, Pere M. Calvet, Serra, Rodon y Amigó, Castany, Musté, Torres, Molin, Pla, Sobreguay, Par (Alfons), Navarra, John Sumner, Trias, Masferrer, Planas Escudé, Gomis, Almirall, Peris, Macaya, Ribé, com a que de la G. U. y per la Societat d'Atracció de Forasters, etc., etc.

Al baixar del tren, el «baronete» Sir Maura, president del Comitè Internacional y els senyors Calvet y Sedó feren la presentació dels més significats assistents, canbiantse salutacions y paraules de benivinduga entre uns y altres.

Després els congressistes ocuparen gotes que l'Ajuntament havia enviat a l'estació y altres cotxes de lloguer, dirigint-se als hotels ont s'hostalgen.

A la tarde anaren alguns a la cursa de braus y altres passejaren per Barcelona.

Banquet al ministre

A la una d'aquesta tarde el Foment del Treball Nacional obsequia al ministre de Foment senyor Gasset amb un banquet que se celebrà en el mateix local social.

El dinar d'ahir

Al dinar íntim amb que ahir nit foren obsequiats els membres del Consell permanent de la F. C. pel president del Consell senyor Calvet, hi assistiren les autoritats y els presidents de nostres principals corporacions mercantils.

Inicià els brindis l'anfitrió don Eduard Calvet, qui en francès pronuncià una eloqüentíssima peroració que meregué generalment aplaudiments dels convidats, fent remarcar la conveniència de que'ls pobles rompin amb lligams tradicionals que'ls impossibiliten la existència y avensin y prosperin.

A l'acabar l'orador fou felicíssim. Seguidament parlà sir Charles Macara, qui manifestà que havia arribat en aquesta península per el desconeguda, desembarcant a Lisboa y essent homenatjat pel Govern portuguès. Després vaig arribar a Madrid y tant els reis com el primer ministre me colmaren de deferències. Finalment, aquí a Barcelona, a Catalunya, rebo el més pruat dels compliments.

Jo l'estimo a Catalunya — digué textualment sir Charles Macara — y l'estimo perquè fa tres sigles era ella la que trobava a Anglaterra de cotó y la meua patria. Nosaltres sostinguem la seva iniciativa fabril. Nosaltres volem que Catalunya torni a ésser lo que era.

El discurs de Mr. Macara fou aplaudidíssim.

Grans magatzems

EL SIGLO

DILLUNS 15 DE MAIG Y DIES SEGÜENTS

EXPOSICIO Y VENDA

Novetats d'Estiu

EXTRAORDINARIES OCASIONS

— EN —

Vestits - Bruses - Matinés - Faldilles

Bates - Refajos - "Cubrepolvos,"

TEIXITS Y ESTAMPATS

Trajos - Sombreros de palla - Sabateria

Corbates - Camiseria - Genres de punt

Bastons - Ombres - Vanos

Mocadors - Tires brodades, etc., etc.

COMESTIBLES Y VINS (Planta baixa)

Articles de primera calitat - Pos net garantit

Sucre blanc, fi y granet. el kilo a pessetes 1

" tallat, quadrat y quadrilong 1'20

Cafès purs, torrats, marca EL SIGLO

Classe primera. el kilo a pessetes 5

" superior. 6

" extra 8

CRONICA DE FORA

CATALUNYA - ESPANYA - EXTRANJER

Lo del Marroc

PER TELEFON Y TELEGRAF

Els conflictes socials

La vaga de paletes

Madrid, 7 maig.—En el frontó Jai-Alai hi ha celebrat un munt de paletes valgués, però donant compte de la ruptura de negociacions en l'actual conflicte.

Presidí el company Peña i feren ús de la paraula diversos oradors.

Tots dirigiren duríssims atacs als aparelladors i patrons, aconsellant unió per la lluita.

El munt acabà amb crits de visca la vaga!

Vaga solucionada

Madrid, 7 maig.—El governador d'Oviedo comunica que l'ajuntament de Mieres ha demanat al propietari de la mina aont va sorgir la vaga, hi ha admès els qüestions després. El propietari ha acceptat, obrint solució al conflicte.

EL CONGRÉS D'AGRICULTURA

Madrid, 7 maig.—Aquest matí s'ha verificat la sessió de clausura del Congrés Internacional de breus parlaments pronunciats nacional d'Agricultura.

Després de breus parlaments pronunciats pels senyors Moret i Camalejo, el rei llegí el seu discurs, escrit en francès.

Una part el dedicà als congressistes estrangers i la resta als espanyols.

Agrai als congressistes estrangers les seves iniciatives, que considerà profitoses pels nostres agricultors.

Als congressistes nacionals els digué que anava a col·laborar amb ells per al millorament de l'agricultura.

Fou aplaudit.

EL RAID PARÍS-MADRID

San Sebastián, 7 maig.—S'ha modificat el itinerari del raid París-Madrid.

Els aviadors aniran per Tolosa, Comma i Alsasua, entrant a Alava pel port d'Echegaray.

Ha arribat una comissió de l'Aero-Club per estudiar l'itinerari més convenient.

L'ajuntament obsequià els comissionats amb un "chupito".

GUILLERME II A ALSACIA

Strasbourg, 7 maig.—Ahr arribà en aquesta ciutat l'emperador d'Alemanya.

Sense escorta i sense que li tropan formés, el kaiser, acompanyat del gran duc i la gran duquesa de Baden i en automòbil se traslladà a la plaça imperial per assistir a l'inauguració de l'estatua del seu avi Guillem I.

En el discurs de l'arxibisbe de Strasbourg, M. Schwander, fou de notar que parlà de les reivindicacions alsacianes, demanant que l'Alsàcia Lorena devingué un Estat Federal igual que les demés que integren la Federació.

Hi hagué un incident. Com les tropes volguéssin ocupar el lloc que tenien pres els estudiants que hi assistien amb bandera, aquests se molestaren marxant sense assistir a la festa.

EN FALLERIES A BRUXELES

Bruselas, 7 maig.—El partit obrer ha celebrat un manifest, amb motiu de l'anada del president de la República francesa a aquesta capital.

En aquest document se diu que amb motiu de la visita presidencial s'intentaria fer creure que's deu honorar en la persona de Falleries a la veritable França, que tant ha contribuït a l'emancipació de l'humanitat, quan en realitat no's tracta sinó de festejar al representant d'un Govern burgès, enemic de l'obrer i qui impedeix manifestar-se i a qui tracta sense pietat en tota ocasió.

Acabà recomanant que's obrers no prenguin part en les manifestacions oficials que s'organitzen.

La guerra civil a Mèxic

El bàluc doctor Maestro

Madrid, 7 maig.—El senyor Maestro ha dirigit un requeriment al quefe del Govern per que assisteixi el dilluns a la primera sessió del Senat, amb l'objecte d'interpel·lar sobre l'intervenció d'Espanya al Marroc.

De Xerz

Tànger, 7 maig.—Ha tornat el feix de Wazan, que va sortir cap a Fez, amb l'objecte d'interpel·lar la seva influència a favor dels europeus.

Ni ell ni la seva comitiva han pogut passar d'Alcazar.

Estan convulsos de que es imposi arribar a Fez.

Les tribus li aconsellaren que se'n tornés.

Els rumors que arriben a Fez sobre de l'actiu dels europeus, exasperen els ànims.

Auxilis a Fez

Tànger, 7 maig.—En cartes de Marrakesh se diu que'l dia primer de maig la població estava tranquil·la.

Se preparava una mehalla d'auxili per Fez. Se deia que era per auxiliar al soldat, però segons altres, sembla que era per portar al gran visir El Glaui, germà del governador de Marrakesh.

A dita capital sembla que s'apropa una revolució.

Han arribat de Fez vint peatons que van estar detinguts dos dies pels cherifes.

Se diu que es probable el rellevo de l'agent consular de Marrakesh i que serà substituït per l'auxiliar del consolat espanyol a Tànger, senyor Ruiz.

Un conflicte

Madrid, 7 maig.—A Mazagan el director de la Duana va ordenar que dues barques sortissin del port. El governador va demanar explicacions sobre dita ordre i aquell se va negar a donar-les.

El governador i l'administrador se dirigiren al llarg de la mar, però el governador va manifestar que no permetria la sortida de les barques si no sabia aont anaven destinades.

S'ha dit que anaven a desembarcar tropes franceses i en vista de l'alarma que això havia produït, el governador i les autoritats cridaren al consell d'Espanya, com a degà, per protestar de la conducta dels francesos.

Notes diverses

Tànger, 7 maig.—De Casablanca no hi ha notícies. La mehalla segueix a Knitra.

Ha tornat de Larache el sargent espanyol Navas, que va sortir amb 25 soldats de cavalleria.

De Aradla diuen que dita forsa va pernoctar allí el mateix dia que va sortir de Tànger, tributant a nostres soldats una carinyosa rebuda, i essent molt obsequials per ordre del Raisuli.

Aquest va conferenciar amb el sargent espanyol.

Tant la població indígena com l'europea d'aquella ciutat demanen una policia instruída per oficials espanyols.

Diuen de Rabat que segueixen els francesos fent reconeixement del canó de Knitra. Els Beniansen i els Zennar s'han posat en relacions, signant amb quin objecte.

Alemanya al Marroc

Berlín, 7 maig.—En els diàlegs polítics se rebutja l'idea de que pugui verificarse, com alguns diaris anuncien, una altra conferència d'Algeires per modificar l'acta primera.

S'afegeix que en aquest punt hi ha en-

La guerra civil a Mèxic

El bàluc doctor Maestro

Nova York, 7 maig.—Despatxos de Mèxic diuen que'l president Diaz ha conferenciat amb els seus ministres, havent tractat de la seva dimissió.

De Washington diuen que'l president Taft es contrari a l'intervenció a Mèxic, esperant que aviat se restablirà la pau en aquella República.

Un telegrama de Mèxic diu que no hi haurà oposició a que de la Barra ocupi la presidència durant les eleccions.

Un altre despatx d'El Paso diu que's diu milers avui mateix, atacaran a Juárez.

En la regió de Chihuahua se considera imminent la terminació de l'armistici.

EL BALANS DEL BANC

Madrid, 7 maig.—Han augmentat: Or, 193,380 pessetes; bitllets, 19,852,850.

Han disminuït: Plata, 5,771,341; comptes corrents, 5,366,198; efectiu del tresor, 12 milions 215,242.

Acció de la Conjunció

Republicana-Socialista

Els actes d'avui

Figueras, 7 maig.—S'ha celebrat el munt d'adhesió al manifest de la Conjunció Republicana-Socialista amb assistència del diputat per aquest districte don Joaquim Salvatella.

Tots els oradors han estat aplaudidíssims. El local on s'ha celebrat l'acte era insuficient per contenir a l'immensa gentada que hi ha assistit.

Han arribat els correl·lionaris de Portbou i demés pobles de la comarca.

Els diputats provincials senyors Lloveras i Ingles han pronunciat entusiastes discursos.

Després han parlat els senyors Barnet, Samaranich, Bofill, Carreras i finalment el diputat d'U. F. N. R. don Joaquim Salvatella, qui ha resumit l'acte dirigint a la multitud un fogós i entusiasta discurs.

L'acte ha resultat imponentíssim.

Tortosa, 7 maig.—S'han celebrat la manifestació i munt públics en pro de la supremacia del poder civil, havent-se reunit un conjunt de més de 5,000 ciutadans.

Els han dirigit la paraula pronunciant entusiastes parlaments, els senyors Franquet, Santiago i Marcell Domingo.

Tots han sigut ovacionats.

El senyor Domingo ha despatxat després als manifestants des de l'ajuntament.

No s'ha registrat en els actes el més petit incident, regnant per tot molt entusiasme.

Madrid, 7 maig.—«Espania Nueva» publica un número extraordinari dedicat a les manifestacions d'avui.

Hi figuren notables treballs sostinguts pels senyors Galdós, Soriano, Echevarría, Llorente, Luis de Zulueta i Pau Iglesias.

El vicespider del Consell Nacional Federalista don Félix de la Torre ha estat en el grandis acte d'aquesta tarda la representació dels federals barcelonins.

El Comitè Republicà Democràtic Federal de Barcelona otorga a l'expressat senyor la Torre la seva representació en un ofici afectuós.

A la cinc de la tarda s'organitzà en el passeig del Prado la manifestació republicana socialista.

Una gentada immensa invadida per complet tot el passeig i les seves immediacions.

Les banderes de les societats concurrents a l'acte onefaven pitorescament entre mitg d'aquella grossa multitud.

Una secció de la guarda municipal montada obria la marxa.

Seguien els senyors Azcarate, Esquerdo, Labra, Melquades Alvarez, Pau Iglesias, Pi Arsuaga, Miró, Luis de Zulueta, Pedregal i Moya, diputats provincials i regidors de la Conjunció.

Els orfons entonaren «La Marsellesa» entre mitg de grans aplaudiments.

Al passar la manifestació entrà el palau de l'A. B. C. se sentien alguns xiulets.

El comissari de policia intentà impedir que's orfons cantessin «La Marsellesa». Ab aquest motiu se produí un moviment d'indignació entre la manifestants, logrant després calmar els ànims.

La manifestació arribà amb tot ordre a l'estatut den Castellar.

Després d'un breu descans, el senyor Melquides Alvarez pujà a la tribuna, essent rebut amb una gran ovació.

Comença glosant el programa de les peticions que formula davant del Govern la Conjunció republicana-socialista.

No's pot jugar impunement amb el poble, diu, perquè aquest se cansa de tants abusos.

Convé en aquests actes refrescar la memoria dels devers dels nostres governants.

El país vol viure la vida de la democràcia sense respectar cap més sobirania que la del poble.

Davant la majestat de la sobirania popular tenen de rendir-se tots els poders desd'el rei fins l'exèrcit que es la salvaguardia de l'Independència.

Per aquest que sembli, que ningú pretengui sobreposar el seu interès i la seva voluntat, a l'interès i voluntat de la nació.

El poble abomina la política den Mauria perquè es la personificació de l'incapacitat i de totes les torpeses i barbaries, com ho prova la repressió saignant de Barcelona. L'una d'arrepentir-se de la seva nefasta política, ha declarat que tornaria a repetir si governa.

Així ens obliga a impedir per tots els medis la tornada al poder dels conservadors.

Tenim de fer-ho així perquè's poble que són insensibles als requeriments de la justícia, mereixen ser castigats.

Hi ha que demostren d'aquí endavant que no podrà un governant ofendre amb repressions l'ànima nacional.

Es necessita la revisió dels processos de juliol, doncs vindrà la honra val més que la mateixa vida.

Es necessita la reforma del Codi de Justícia Militar i devem exigir del Govern, així com també devem exigir del Parlament la derogació de la llei de Jurisdiccions, oprobri d'Espanya davant el món enter.

El poble sent anhel de pau; res de guerres ni aventures que arruïni al Tresor i porten engorjats lites sanguines.

Per bogeria dels reis varen perdre l'imperi colonial.

La guerra del Rif ens costà 5,000 homes i 100 milions de pessetes, dels quals el soldat no's retornarà mai els 60 milions que Espanya li va demanar.

Que no s'enganyi al país; a la guerra no s'hi pot anar ni tampoc hi volen anar.

Es necessari també l'immèdia abolicio de l'odiós impost de consums.

Tenim d'esperar-ho tot del nostre propi esforç, si es precis sacrificacions, única redempció possible dels grans ideals.

Recorda paraules d'un rei de França que en una famosa batalla digué que sempre el trobaran en el camp de l'honor.

Jo us dic a vosaltres.

Seguiu als homes honrats de la Conjunció republicana-socialista, perquè's trobaran en el triomf de l'honor, resolts a conduir-vos al camp de la República, única salvació de la patria.

PERE PI

FOOT-BALL

El curs de la Copa dels Pirineus: el Barcelona venç a l'Olimpiu-que Cettois. Campionat de Catalunya: l'Espanya batut el Català

De tots quals partits s'han vist jugar a Barcelona entre equips catalans i francesos, no hi ha dubte que'l més renyit fou el celebrat ahir a la tarda entre l'Olimpiu-que Cettois i el «Barcelona».

Y se comprén. Fins ara, els equips francesos que'ns havien visitat, venien per celebrar partits amistosos, mentre que'l d'ahir era de concurs i se disputava la possessió de la magnífica Copa dels Pirineus, quals finals deuen jugar-se'l diumenge vinent a Tolosa, entre l'equip vencedor i una selecció dels clubs de Burdeos que bé o malament va vèncer el diumenge anterior al «Sporting Clubs», d'Irda.

CLUBS

Partida Guanyador Perdedor Empatats

Barcelona . . . 8 8 0 0 16

Català . . . 8 4 3 1 9

Espanya . . . 7 2 4 1 5

Espanol . . . 7 2 5 0 4

Universitari . . 6 0 4 2 2

J. A. C.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem cupons primer abril y Amortizable 5 per 100, venciment 15 de maig.

vacila ni's revolta. Hi ha una voluntat superior que pesa damunt de la seva voluntat i estan deslliurats de tota lluita interna. El conflicte està entremig manament que compleixen i els obstacles que s'hi oposen.

L'element humà en aquestes tragèdies se troba en el Chor. El Chor rit, plora, dubta, vacila, planya, acusa, comenta l'acció, l'explica, i sovint la descriu quan es fora dels ulls de l'espectador que se'n desenvolupen les cruentes peripècies. La importància del Chor en les tragèdies d'Esquil és extremada. Ell tot sol se n'endrà més de la meitat de la seva extensió, intervén en totes les escenes i algunes vegades, com en les «Eumenides», és el primer personatge. Això fa extremadament difícil la deguda presentació d'aquestes tragèdies en els nostres teatres. Fora precis que'l Chor estigués substituït per uns pocs d'actors de primera forsa, capassos de donar tota la necessària expressió a la gamma de sentiments que per un seguit l'agiten.

Altra dificultat per a la representació d'Esquil: les continues al·lusions a les idees religioses de la Grècia, a les institucions polítiques d'Athenes. Sovint els deus se barregen amb els heròes esquilians i tota la tercera part de l'Orestíada està consagrada a magnificar l'origen diví de l'Acropoli, fundat per Pal·las Athena. Aquesta glorificació del seu august tribunal havia d'intregrar fortament els espectadors atenencs congregats en el teatre. Però, avui, qui pot interessar-se per aquell debat inacabable ont les Furies acusen a Orestes i Apol surl a defensari i Minerva crida als vells d'Athenes per que siguin jutges del parricidi?

L'Orestíada és l'única de les trilogies d'Esquil que'ns ha arribat sencera, mancant-hi, però, el drama satíric que era complement obligat de les tragèdies gregues. Consta de tres parts: «Agamemnon», «Les Coephores» i «Les Eumenides», essent «Proteu» el títol del drama satíric que s'ha perdut. Esquil guanyà el premi de la tragèdia amb aquesta trilogia l'any 459 abans de Jesucrist, quan ell en tenia 66 d'edat.

L'argument de la trilogia és d'una gran simplicitat, com el de totes les tragèdies esquilianes. En la primera part «Agamemnon», rei d'Argos, torna a la seva patria després de la destrucció de Troia, la presa de la qual ha anunciat a la seva muller Clytemnestra per mitjà de fogueres. Aquesta Clytemnestra sacrificà als deus en celebració de la victòria i de la pròxima arribada del rei.

Però en el seu cor hi n'hi furió un desitg de venjança. La mort de la seva filla Sphegna, que'l seu pare oferí en sacrifici per aplacar l'ira dels deus, que retenien l'armada grega amb vents contraris al dirigirse a les platges troianes, enre de sangonaria furia el seu pit de mare.

Arriba Agamemnon, triomfador, en el carro de guerra. Ve amb ell Casandra, filla de Priam, rei de Troia, que fou feta presonera quan la destrucció de la ciutat i dels seus, y donada al rei dels argius per esclava. Clytemnestra reb el marit amb falses demostracions d'alegria, però millor consumar la seva mort, tramada de concert amb el seu amant Egistho, que en el cap del rei argiu vol venjar l'horrible desgracia del seu pare Thyestes, desposseït del regne per Atrèu, pare d'Agamemnon, que'l perseguí y el·lidí després d'ofertirli en un banquet infame les despulles dels seus propis fills.

Casandra, que té'l dol profètic, restada sola en la escena amb el Chor, descriu el crim abominable com si estés desenvolupant davant dels seus ulls i presa de furios desvari, profetisa la seva pròpia mort y tots els futurs crims que han encara d'ensenyantant el palau dels Atrides. S'ocí el clam d'Agamemnon que degolla la seva esposa y Casandra entra a rebre la mort que ha predit l'esperava.

Les portes del palau s'obren: apareixen els dos cadavres: Clytemnestra y Egistho exposen les raons de la venjança presa; y les violentes imprecacions del chor, reptant la crueltat de la reina y la cobardia de l'amant que no s'atreveix a matar el seu enemic amb les seves mans pròpies, clouen la tragèdia.

«Les Coephores», segona part de la trilogia, prenen títol del Chor de doncelles encarregades de fer libacions expiatories, en grec rebien aquell nom. Comença l'acció amb el retorn d'Orestes, que la seva mare Clytemnestra havia allunyat d'Argos per que no fos testimoni dels seus amors adulterins amb Egistho y que ara ve, per manament de l'Oracle d'Apol a venjar la mort del seu pare.

Clytemnestra ha tingut un somni de mal presagi y mana fer libacions en la tomba de l'espòs assassinat, a fi d'apaciar els seus manes. S'obren les portes del palau y surl la llarga processó d'endolades Coephores, precedida la plorosa Electra, que planya la mort del seu pare y se condol de l'impunitat dels seus maldors.

Orestes s'ha esconidit. Però ha deixat damunt la tomba l'ofrena d'un riu dels seus cabells; Electra els troba, els compara amb els seus propis y els veu iguals; no pot ser més que d'Orestes aquella ofrena expiatoria, no més d'ell poden ser les petjades que's veuen entorn del sepulcre. Y surt Orestes, y se dona a combenir a la seva germana y entre's dos comben la manera de dur a terme la venjança.

Orestes, en companyia del seu fidel amic Pylades, ha trucat a les portes del palau, fingint-se viatger que porta la falsa nova de la seva pròpia mort. Clytemnestra l'ha rebut sense desconfians y li ha cridat a Egistho, però que sàpiga el suposat esdeveniment que's deslliura de totes les temeses que fill d'Agamemnon els donava Però, entrat al Palau, Egistho hi troba la mort a mans d'Orestes. Clytemnestra demana pietat al fill.— Què he de fer?— pregunta Orestes, vacilant un sol moment.— El manament de l'Oracle es terminant.— Li diu Pylades. Y Orestes arrosga la seva mare a dintre del palau, per donarli la mort damunt el cadavre d'Egistho, allí mateix ont ella mateix trobava el seu marit. L'horrible profecia de Casandra s'ha complert punt per punt.

Però, satisfeta la venjança, les Furies se apoderen d'Orestes y aquest fuig perseguit de les seves venjadores escomeses.

Al començar «Les Eumenides», Orestes s'ha refugiat en el temple d'Apol a Delphos. El Chor de les Erines (Furies) dorm entorn seu, no poden almentarlo dintre aquell sagrat lloc; però el guarden que no s'escapi. Apareix Apol y aconsella al seu suplicant que s'acullís a Athenes, als peus de l'estatua de Pal·las Athena (Minerva), però que ella el judiqui. Y Orestes se'n va acompanyat d'Hermes (Mercuri), a la protecció del qual Apol el confia.

Apareix l'ombra de Clytemnestra, acusant a les Erines d'haver deixat escapar el parricidi. Les verges espantades se despenen amb horribles imprecacions; Apol les lliga del seu temple y elles marxen en persecució de l'home que farà les seves mans en la sang de la seva mare.

L'escena muda. Ens trobem a Athenes, en la concava sagrada ont s'aixeca l'estatua de Pal·las. Orestes està refugiàt en el seu pedestal. Y apareix Pal·las en persona; y Apol en ajuda del seu suplicant y comença un llarg judici contradictori, acusant les Erines, convertit el déu en defensor, fins que Athena entrega la sentència als ciutadans d'Athenes, erigit en tribunal, que serà començament de l'Acropoli. Els vots a favor y en contra d'Orestes resulten iguals.

CRONICA DE TEATRES

ELDORADO: L'Orestíada y J. re Lear, per en Garavaglia.— Debut de la companyia Larra-La Riva: Luna de miel, arreglo en dos actes dels senyors Blasco y Mario.

De tots els trágics grecs Esquil és el més gran, el més poderós, però alhora el que té més lluny de nosaltres, de la nostra mentalitat, de la nostra sensibilitat y de les nostres convencions teatrals. En les seves tragèdies, més trágiques que les dels seus successors, per trobar-se més vèltes als orígens trágics de les festes dramàtiques, vingudes dels cants y les danses en honor dels deus, hi passa la forta haledada de la Grècia heroica, anterior als temps de la cultura hel·lenica que nosaltres coneixem y es mare hereditària de la nostra cultura. Els seus heròes semblen estatues colossals escalabradas en els grans espais d'una muntanya. Tenen d'aquesta tota la magnitud y tota l'inflexibilitat. Són enormes en les seves passions y en les seves gestes desafortunades. La llegenda que'ns ha creat es encara massa fresca, són massa vius els sentiments religiosos d'ont brotaven les seves mitologies trágiques, però que'l poeta pugui reduir-les a dimensions més humanes. Així se podrien segons una trajectòria inflexible, enfront per les oques forces del destí, obeint l'expressa voluntat dels deus que intervenen personalment en l'acció dramàtica. L'ideal de Prometeu, cap dels heròes esquilians

CRONICA DE TEATRES

ELDORADO: L'Orestíada y J. re Lear, per en Garavaglia.— Debut de la companyia Larra-La Riva: Luna de miel, arreglo en dos actes dels senyors Blasco y Mario.

De tots els trágics grecs Esquil és el més gran, el més poderós, però alhora el que té més lluny de nosaltres, de la nostra mentalitat, de la nostra sensibilitat y de les nostres convencions teatrals. En les seves tragèdies, més trágiques que les dels seus successors, per trobar-se més vèltes als orígens trágics de les festes dramàtiques, vingudes dels cants y les danses en honor dels deus, hi passa la forta haledada de la Grècia heroica, anterior als temps de la cultura hel·lenica que nosaltres coneixem y es mare hereditària de la nostra cultura. Els seus heròes semblen estatues colossals escalabradas en els grans espais d'una muntanya. Tenen d'aquesta tota la magnitud y tota l'inflexibilitat. Són enormes en les seves passions y en les seves gestes desafortunades. La llegenda que'ns ha creat es encara massa fresca, són massa vius els sentiments religiosos d'ont brotaven les seves mitologies trágiques, però que'l poeta pugui reduir-les a dimensions més humanes. Així se podrien segons una trajectòria inflexible, enfront per les oques forces del destí, obeint l'expressa voluntat dels deus que intervenen personalment en l'acció dramàtica. L'ideal de Prometeu, cap dels heròes esquilians

CRONICA DE TEATRES

ELDORADO: L'Orestíada y J. re Lear, per en Garavaglia.— Debut de la companyia Larra-La Riva: Luna de miel, arreglo en dos actes dels senyors Blasco y Mario.

De tots els trágics grecs Esquil és el més gran, el més poderós, però alhora el que té més lluny de nosaltres, de la nostra mentalitat, de la nostra sensibilitat y de les nostres convencions teatrals. En les seves tragèdies, més trágiques que les dels seus successors, per trobar-se més vèltes als orígens trágics de les festes dramàtiques, vingudes dels cants y les danses en honor dels deus, hi passa la forta haledada de la Grècia heroica, anterior als temps de la cultura hel·lenica que nosaltres coneixem y es mare hereditària de la nostra cultura. Els seus heròes semblen estatues coloss

Contra'l caciquisme igualadí

L'Aplec de la Poble de Claramunt

L'aulec que la Joventut Federal Nacionalista Republicana de Barcelona, d'acord amb els elements republicans i anticaciquistes del districte d'Igualada, està organitzat per celebrar-lo diumenge vinent, a la Poble de Claramunt, promet ésser un acte importantíssim.

El caciquisme feudal dels Godó, que disposa de la llibertat i fins de les finances d'aquells honrats ciutadans, que té prou a pol a Madrid per carregar en un règim que's diu liberal i democràtic, la manifestació terminant del voler del poble demostrat en les eleccions de la Poble de Claramunt i d'Odena, ha aixecat contra ell en massa, no sols a tots els esperits liberals d'aquell districte, sinó també a tots els seus habitants que senten la dignitat de ciutadans. La campanya energica de la nostra Joventut, que al posar totes les seves energies al servei de l'hermosa causa que sostenen els republicans i anticaciquistes d'Igualada, va redoblar en aquesta els seus entusiasmes per la lluita, pendrà nova i vigorosa empenya en l'aulec de diumenge, l'èxit del qual està, doncs, assegurat, perquè l'ambient polític que's respira en tot el districte no pot ésser més desfavorable per a la família caciquista dels Godó.

Y en l'aulec se donarà al poble la garantia de que nostra joventut i amb ella tot el partit de l'Unió Federal Nacionalista Republicana estaran al costat dels energics defensors dels drets i de la dignitat dels ciutadans d'Igualada, fins a assolir el triomf, és a dir, fins a haver venut per sempre l'indigne caciquisme dels Godó, que fa comensa a trontollar.

Un manifest
20.000 exemplars s'han repartit per Igualada del següent manifest:

«Als republicans i anticaciquistes. La Joventut del partit d'Unió Federal de Barcelona, desitjosa de fer un homenatge als valents veïns de la Poble, que, com els d'Odena i els d'altres pobles del nostre districte, saben defensar-se gallardament de les escomeses del caciquisme, han organitzat un aplec en el qual pugim junts tots els que simpatitzen amb les campanyes anticaciquistes que per necessitat no poden deixar de fer-se, per donar un abrac de simpatia als perseguits i amb l'abrac coral la ferma seguretat de que mai han de veure abandonats en les lluites.

L'aulec tindrà lloc el dia 14 del corrent als voltants de la font del Xaró i han promés assistir-hi, entre altres distingides personalitats, els diputats a Cortes i diputats provincials de l'U. F. N. R.

Les entitats republicanes dels districtes d'Igualada, Vilafraanca i Sant Feliu, assistiran a l'aulec, moltes d'elles amb les seves senyeres.

La Comissió organitzadora de l'aulec, desitjosa de que's hi assisteixi un trobin lo més agradable possible l'excursió, ha organitzat els següents festeigs:
A dos quarts de nou del matí, ascensió en comitiva a l'històric castell de la Poble. A dos quarts d'onze, arribada dels expedicionaris de Barcelona, Sant Feliu i Vilafraanca, organitzant una manifestació fins al Centre Republicà, ont seran dipositades les senyeres de les entitats concurrents.

A la una de la tarda, banquet i brindis. A dos quarts de tres, excursió a la nomada font del Xaró.

A les quatre, gran miting.

NOTES: El cor del Centre Republicà d'Igualada, cantarà diferents composicions. Una acreditada orquestra tocarà sardanes a la font del Mitg i altres llocs dels voltants.

Clourà la festa un lluit ball en la Sala de Cal Marín.

Hi haurà cantines.

Se serviran dinars econòmics a dues pessetes a qui oportunament hagi avisat.

Per retorn dels assistents, sortirà de la Poble un tren especial, a les set de la tarda, per Barcelona.

Per adhesions i demés detalls, dirigirse als Centres Republicans de l'U. F. N. R. de Barcelona i als Centres Republicans d'Igualada i Poble de Claramunt.

Poble de Claramunt, 6 maig de 1911.—La Comissió.

Un article interessant

En el darrer número del nostre estimat i popular confrare «La Campana de Gracia», s'hi publicà referent a l'aulec de la Poble un hermos article que portà la firma del conegut escriptor «Jep de Jepsu», nota qual pseudònim s'hi amaga, com es subint, una personalitat republicana de molta influencia en la política igualadina. Heusaquí alguns paràgrafs de dit article que reflexa ben bé l'entusiasme que hi ha en el districte d'Igualada per l'aulec de la Poble:

«El pròxim dia 14, tindrà lloc tan agredosa festa. La Poble de Claramunt se prepara dignament a rebre com cal als seus amics i hostes. Una quarantena de xamones notes oferiran flors als expedicionaris; orquestres i cors ompliran l'aire d'harmonies; les banderes dels centres republicans seran hermoses notes de color entre les masses de verd de la «Font del Xaró».

Els districtes de Vilafraanca i Sant Feliu mostraran la seva solidaritat amb nos veï, el districte d'Igualada, enviant nombroses representacions a l'aulec de la Poble, i fins del districte del Vendrell, veï del d'Igualada pel cantó de la Segarra, hi acudirán bon nombre de republicans. A l'aulec hi assistiran també significades personalitats del partit republicà de Catalunya, i entre elles en Valles i Ribot, en Junoy i en Pere Corominas, segellant en ple sol la lleial aliança de totes les forces verament republicanes i demostrant que la perfecta fusió dels elements que componen l'Unió Federal es sortida del fons dels cors i no dibuixada solament a la flor de llavis.

Festa de pau i de guerra, d'alegria i de severitat, l'aulec de la Poble demostrará als cacics que un poble humil que sapiga lluitar no's veurá mai abandonat pel vigorós partit republicà de Catalunya, i que la Unió Federal, al posar amorosament els seus braços al coll d'un poble honrat, li posa a la vegada una entrassa que'l defendi i el defensarà d'indignes i brutals persecucions».

Els que hi aniran

En efecte, confirmant les notícies de l'amig «Jep de Jepsu», sabem que assistiran a l'aulec les personalitats de més relleu de la nostra comunitat política.

El Consell del nostre partit, no sols s'adherirá a l'aulec, sinó que la majoria dels seus membres hi assistiran personalment. Per a saber que es casi segura l'assistència dels senyors Valles i Ribot, Corominas i Layret, i molt probable la de don Jaume Carner.

Les facilitats donades pels organitzadors de l'aulec faran que siguin també molts els nostres correligionaris de Barcelona que hi assistiran. La Joventut té notícia de que alguns entitats hi envaran representació col·lectiva i les seves senyeres, y les llistes de inscripció obertes en el C. N. R. i en el Círcol Republicà, van omplint-se.

L'aulec de la Poble serà, doncs, una bella manifestació de la fortalesa y de la coesió del nostre partit.

ranto per senyores y senyores, quals classes seguiran donant-se per una distingida professora, els dinars i dissaptes, de sis a set de la tarda.

«Els metges de tot el món reaccionen contra un medicament que s'ha fet d'ús universal pels seus propis mèrits. Ens referim a l'Elisir Estomacal de Saiz de Carlos, tónico-digestiu i antiagrástic, que cura el 98 per 100 dels malalts que'l prenen per les malalties cròniques de l'estómac i els budells.

L'Institut Mèdic Farmacèutic celebrará sessió científica avui, a dos quarts de deu del pre. El doctor Monset desenrollarà el tema «Quan pot donar-se per curada una fúlcera gástrica».

En la darrera sessió celebrada per la Junta directiva del F. del T. N. va ésser aprovada la Memoria presentada pel president don Lluís Sedó sobre l'actuació del Foment davant dels problemes pendents y a proposta del mateix president se va acordar convocar al Consell Superior per a sotmetre a la seva consideració l'esmentada Memoria.

Després s'aprovaren diverses propostes de socis y se va nomenar als senyors Serra y Mutgé per a que en representació del Foment assisteixin als Jocs Florals y a la sessió de la R. A. de Medicina y Cirurgia.

Ahir se celebrà al cim del Tibidabo la anyal festa dels coloms missatgers. Comensà dient una missa de campanya, en la que donaren guarda d'honor soldats del cos de enginyers. Després se procedí a la solta de coloms, donant primer sortida parcial als provinents de diferents agrupacions colom-bòfiles comarcals, y acabant amb una aviada general que produí magnífic efecte.

A la tarde els aficionats a l'art de Daguerre s'entretingueren principalment obtenint fotografies d'un globu lliure que ha sigut elevat pròximament a les quatre.

La festa acabà amb el dispar de diferents focs artificials japonesos, que foren molt aplaudits pel públic.

Una banda militar amenís l'acte, que se vegé molt concorregut.

Ahir hi havia a la taula de la premsa del Govern civil, la següent nota oficiosa:

«Com a resum dels treballs que ve realitzant la brigada d'investigació a les ordres del senyor que superior de policia per venir en coneixement de la veritable policia de l'«apaches» anomenat el «Corse» delinqüent fa uns deu o dotze dies pel comisari senyor Carbonell, podem donar avui les següents notícies:

Son veritable nom es Felip Cagnozoli y va néixer a Bastra (Còrrega) el 25 d'abril de 1870, es fill de Guillem y de Maria Francisca Cosid; ha usat els noms de Ballester (Paul); Antoni (Lluís); Louis Prot y Tudó (Felip y Lluís); ha sofert deu condemnes per robos y estafes, essent la darrera el dia 11 de juliol de 1908 per robo de línies; figura en el «Boletín de Policia Criminal de París», baix el número 15.758 y amb son veritable nom de Philippe Cagnozoli com a inculpat de robo.

Se'l suposa que d'una banda de mal-factors».

Don Ferran Benet, lletrat assessor de la Unió Gremial se troba a Madrid per gestionar del Govern que's decidí lo més aviat possible el projecte de llei reformant la d'actituds del treball y la reforma de l'actual funcionament dels Tribunals Industrials.

En apoi i reforç de l'acció de dit senyor s'ha donat curs als següents telegrams:

«Excmo. Presidente Consejo Ministros. — Excmo. Ministro Gobernación, Madrid. — Unión Gremial Barcelona ruega V. E. atienda peticiones Unión Corporaciones Patronales reforma ley accidentes trabajo y organice tribunales industriales. — Presidente, Stijes. — Secretario, Mesquida».

«Excmo. Presidente Consejo Ministros. — Excmo. Ministro Gobernación, Madrid. — Unión Gremial Barcelona ruega V. E. atienda peticiones Unión Corporaciones Patronales reforma ley accidentes trabajo y organice tribunales industriales. — Presidente, Stijes. — Secretario, Mesquida».

CASA GIROD, Rambla d'Estudis, 6. Relojos de plata y metal, clases económicas.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL (CATALÀ). — Avui, di-luns, tarde, a dos quarts de quatre, funció extraordinaria: LA REINA JOVA y DIT Y EIT (dos actes). — Nit, a les nou, benefici Eit: Guaitar: èxit dels èxits, l'obra del dia, 29.ª representació de l'hermos drama del gran Guimerà.

La reina jova

Protagonista, senyora Xirgu; y el famós quadro ELS ZIN-CALÓS (Els gitanos). — Demà, funció de gala, en honor y amb assistència de la Reina de la Festa, Poetes premiats y Mantenedors dels Jocs Florals d'enguany: LA REINA JOVA, LECTURA DE POESIES PREMIADES, L'ELOI (segon acte). — Diumenge, 14, coronació de LA REINA JOVA. Aconteixement teatral, tres representacions: matí, a les deu; tarde, a les quatre; nit, a les nou. — Despaig a comp-taduria.

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Demà, dimars, funció de gala en honor del Congrés Coter, amb la grandiosa obra, de Wagner, «Sig-frido».

TEATRE ROMANA. — Companyia dramàtica de l'actor Pere Codina. — Avui, dilluns, a tres quarts de nou en punt, funció monstre, y actes, últimes representacions de les obres de fama mundial.

TERRA BAIXA y LA VERGE BOJA

Dimars, benefici Santiago Amorós: «La Mil-lita», «L'escal dels embolics» (estrena), «La

sospita». — En assaig. «Les flames del golp». — Sobre un nou shonament per cinc funcions en tarde de dies festius. — Se despatxa a comp-taduria.

TEATRE TIVOLI

Gran companyia italiana d'òpera còmica y opereta, de Amadeu Granieri. Direcció artística, Adria Marchetti. — Debut el dia 11 de l'actual. — Queda obert l'abonament a 30 funcions a diari, en l'administració del teatre, fins el dia 9.

TEATRE DE NOVETATS. — Avui, dilluns, tarde, a les cinc, grandios matí: «La vi-da alegre», per Julia Velasco, y «Solico en el mundo», per Julia Velasco y Ricard Güell. — Nit, a un quart de deu, debut de la primera ti-pla còmica

Ampar Taberner

primer, «Molinos de viento»; segon, «La Revol-tosa», per Ampar Taberner; tercer, «Solico en el mundo», per Julia Velasco y Ricard Güell; quart, «Las Estrellas», per Ampar Taberner. — Dimars, a les cinc, matí: «La Revol-tosa», «Las Estrellas», per Ampar Taberner, «Solico en el mundo».

Teatre de Novetats Temporada d'estiu 1911 Companyia dramàtica

MARIA GUERRERO

Fernando Diaz de Mendoza

Continúa obert l'abonament per 15 funcions a DILLUNS, DIMERCRES y DIVENDRES de MODA, en l'administració del teatre.

NOTA: Als senyors abonats a la temporada d'estiu 1910, de la companyia de la Comedia de Madrid, se'ls hi reservaran les seves localitats, fins el dia 20 del corrent.

EL DORADO (TEATRE DE CATALUNYA). — Com-panyia còmica MARIAN DE LARRA y ARTUR LA RIVA. — Avui, dilluns, tarde, a dos quarts de sis.

Inauguració de les funcions vermouth

a preus econòmics, amb la graciosa comedia en dos actes, «El oso muerto». — Nit, a dos quarts de deu, primer dia de moda: la comedia en un acte, «El bigote rubio»; y la nova en dos actes, «Luna de miel». — Demà, dimars, vermouth: la comedia en dos actes, «González y González». — Nit, «La muela del juicio» y «Luna de miel».

TEATRE NOU

Avui, dilluns, a les quatre, senalla; 10 cèn-tims: per primera vegada, «La tarjeta postal», còplets y garrotin per Fura Montoro. — A les cinc, doble entrada, 20 cèntims: primer, «Ly-sistrata», la represa que ha obtingut més aplau-sos, presentada y interpretada magistralment; segon, «La noche del amor 6 Al fin solos», l'èxit de riure més franc, precios y picarasc vaudevilline. — Nit, a un quart de deu, sencera: 30 cèntims: primer, «La loca fortuna», heroina «pascalle»; segon, «Lystrata», música divina; tercer, l'últim èxit, «La noche del amor 6 Al fin solos». — Demà, dimars, benefici y «serata d'o-cores» de la primera tipla

Angelina Vilar

que ha obtingut tantes simpaties d'aquest pú-blic. — Divendres, 12, estrena a Espanya, «El gallinero», de López Silva, Pellicer y mestre Amadeu Vives, amb assistència dels seus au-tors.

TEATRE COMIC. — Avui, dilluns, tarde, a les quatre, senalla; entrada 35 cèntims: gran matí: primer, «Luz en la fabrica»; segon, «Los cabezudos»; tercer, «Molinos de viento». — Nit, a un quart de deu, funció sencera a preus d'especial: entrada 35 cèntims: primer, «La cañonera»; segon, «Luz en la fabrica»; tercer, «Molinos de viento»; quart, «Los cabe-zudos». — En assaig: «Las dos reinas» y «El chico del cafetin». — En preparació, «La tierra del sol».

FRONTÓN CATALÀ. — Grans partits tots els dies a les quatre de la tarde. — Dijous y dissap-tes, tarde y nit.

Concerts

Gran Café-Restaurant de Novetats

Concerts tots els dies pels professors Mun-ner, Font, Tormo, Valls y Lambert.

La Terraza

Rambla Mitg, 36-38. — Quets, servi a la carta, — Telèfon, 1.454 — cuina francesa y espanyola

Gran Eden Concert

Musico-Hall Parisien — Unica a Barcelona. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de quatre; nit, a dos quarts de deu: Gran espectacle de variatats.

ALCAZAR ESPAÑOL 7, Unió, 7

Gran cañ concert — Restaurant de primer orde Tots els dies, tarde y nit, gran troupe de variatats y aplau- dida astracana. **Muega de completistas**

Musico-hall LA BUENA SOMBRA 3, Unió, 3

Èxit delirant de la nombrosa troupe fran-co-anglo-espanyola, en la qual figura **Mlle. DEARLY-NET** F. Deville — Overlinda

Entrada, lliure — Butaques, gratis

Cine-matògrafs

SALA MERCE

Noves variatats a les grutes. Gran programa: «Ballarí per força», «Angoixes d'una mare», «En busca de la felicitat», «Dos del mateix ofici», altres.

GRAN CINE BOHEMIA

Avui, dilluns, programa sumament extraordi-nari, 7 estrenes, 7: la grandiosa pel·lícula de la acreditada casa Vitagraph,

LA BASTILLA

«Esperando el expreso de media noche», «La duda», «Guldo Cavalcanti», «Ferrocaril de Anneney», «Cebollino, toreros», «El gato y el perro». — Demà, dimars, dia de moda, progra-ma en pel·lícules escullidíssim.

Gran Salón Doré

Avui, dilluns, colossal programa de cine-matògraf. Atraccions que pendran part:

The Terber

acrobates de fora de primer orde, molt notables.

JOE GRILL

el celebre musical excentric, el qual es-trenará diversos aparats.

Mr. Romain Noisset

celebre ciclista, el qual presentarà el seu arriesgat treball de

LA MESA INFERNAL

El popularíssim y genial artista

RAFAEL ARCOS

el qual es ovacionat pel selecte públic que diariament ompla aquest hermos local, l'únic que existeix en aquesta capital per sa elegancia, gran comoditat y ventilació, essent perfumat en cada sessió.

Aviat.

CINEMATOGRAF BELIOGRAFF. — Rambla Mitg, 35 y 38. — Avui estrena de la colossal pel·lícula

La Bastilla

DIORAMA Avui, dilluns, estrena de la grandiosa pel·lícula

La Bastilla

«Esperando el tren expreso», «Ingenioso acci-dente», «Cebollino, toreros», y altres grans es-trenes.

Cine WALKYRIA

— Ronda Sant Antoni, cantonada Riera Alta — Local cómodo, capis pera m's de mil persones, fet expés per cine únic que projecta amb claret y sense oscilacions.

Grans estrenes tots els dies. — Preus econòmics.

IDEAL-CINE

605, Oorts Catalanes, 607

(ENTRE P. DE GRACIA Y R. CATALUNYA)

AVUI, ESPLÉNDEDESA EXTRAORDI-NARIA, GRANDIOSA ESTRENA DE 12.000 METRES DE PEL·LÍCULES. Estre-na sensacional de l'immensa pel·lícula, 945 metres, de la famosa casa Vitagraph,

La toma de la Bastilla

Emocionant episodi de la Revolució fran-cesa, y de les hermosíssimes y pintores-ques pel·lícules VIAJE A SAXONIA, PES-CA EN LOS BANCOS DE ARENA DE FRIOL, y les més aplaudides del re-positori.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE ROMANA. — Pera la funció d'avui, se despatxen vales a la Sombrereria de Gil, Hospital, 16, y en «El Ingenio», Rauric, 6.

MINIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies Coberts desde pessetes 3'50. Els dit vendres, boulaibaise. Dissaptes, menú correa-y vegetarià.

Botlletí comercial

6 de maig de 1911

Plassa de Barcelona

VINS

Informació de la casa Arnó, MARISTANY Y C.ª

La continuació de la calma que ve essent massa duradera fa que hi hagi des'alliment y que comensin a «ferse ofertes a preus fluixos als quals s'han realitzat algunes operacions, especialment en vins negres a 1'87 grau-hectolitre, equivalents a 9 rals grau-càrrega a pagés.

Els blancs poden cotisarse entre 2'30 y 2'50 pessetes grau-hectolitre, iguals a 11 y 12 rals grau-càrrega.

Entre vins negres y rosats sembla que no hi hagi la diferencia d'altres vegades, com si tendissin a igualarse de valor.

La situació dels mercats es de molta feblesa y ls preus són molt discutits entre cul-liters y compradors.

Informació marítima

Moviment del port del dia 7 de maig

rega general, 24 tripulants, 1 passatger pera aquest port y 3 de tranzit.

De Argel y escales, vapor francès «Ra-dium», de 42 tonclades, capità Revel, amb son equip, 10 tripulants y passatgers de tran-zit.

De Tarragona, pailebot espanyol «Villa de Arenys», de 48 tonclades, patrò Mas, amb carbó y 6 tripulants.

De Sant Feliu, vapor espanyol «Nueva Ampurdanes», de 172 tonclades, capità Gel-pi, amb càrrega general y 12 tripulants.

De Avilés, vapor espanyol «Izaro», de 1.702 tonclades, capità Cario, amb carbó y 25 tripulants.

De Colón y escales, vapor espanyol «Mon-tevideo», de 3.226 tonclades, capità Garriga, amb càrrega general y 125 tripulants.

De Valencia, vapor espanyol «Canalejas», de 554 tonclades, capità Llopis, amb càrrega general, 24 tripulants y 304 passatgers.

De Cardiff, vapor espanyol «Alumendi», de 1.250 tonclades, capità Meonio, amb car-bó y 24 tripulants.

De Marsella, vapor espanyol «Aldira», de 657 tonclades, capità Espina, amb càrrega general y 27 tripulants.

De Gandia, vapor espanyol «Vicente Sa-linas», de 350 tonclades, capità Cortià, amb càrrega general, 23 tripulants y 18 pas-satgers.

De Santa Cruz de Tenerife, vapor espanyol «Cabañals», de 660 tonclades, capità Llorca, amb càrrega general, 29 tripulants y 14 passatgers.

De Mazarrón y escales, bergantí goleta espanyol «Borigua», de 77 tonclades, capità Hernández, amb càrrega general y 8 tri-pulants.

EMBARCACIONES DESPATXADES

Pera Valencia, vapor espanyol «Ciudad de Mahón», amb càrrega general.

Pera la mar, vapor de pesca espanyol «Ta-burón», amb són equip.

Obsequi als llegidors

Per un contracte especial amb el seu editor, podem oferir als nostres llegidors a meitat de preu, una de les joies de la moderna literatura catalana, la novela

JOSAFAT

obra forta y emocionant de l'extint literat gironí

PRUDENCI BERTRANA

Ni de l'obra ni del seu autor cal ferne l'elogi. La primera ha sigut considerada unànimement per la crítica com una de les creacions més potentes de la nostra literatura. El segon es tingut amb justicia per un dels nostres millors estilistes.

Essent el preu de la novela en lli-breria de dues pessetes, els nostres llegidors podran adquirirla en la nostra administració per una, re-to-manantlos que no's torbin pagat no hi ha gaire existència d'ex-emplars. Als suscriptors de fora, els serà remesa per correu enviant el preu del llibre y 10 cèntims pel franqueig, afeginthi 25 cèntims més els que vulguin rebre certificats.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat, anotà ahir els següents dats:

Hores d'observació	Baròmetre al nivell mar	Temperatura a l'ombra	Temperatura del vent	Dirigida del vent	Humiditat relativa	Classificació	Quantitat d'aigua
8 m.	753.99	19.6	S	71	K	CK	9.1
4 t.	750.24	30.3		60			

En les	TEMPERATURA	Velocitat del vent	Aigua en el port	Pide en mil·lí
--------	-------------	--------------------	------------------	----------------